

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 010-400/2017/2

Datum: 9. 1. 2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si - predlog 8780-317: Zakon o lokalnih volitvah

Na Ministrstvu za javno upravo smo proučili predlog, prejet preko portala predlagam.vladi.si in sicer: »Predlagam, da se pri Zakonu o lokalnih volitvah pri imenovanju v občinske lokalne komisije doda: Nihče ne more biti ob volitvah dvakrat predlagan v komisije (v predčasne volitve in v redne volitve). Vsak je lahko imenovan samo v eno od komisij. Kajti v praksi se je zgodilo, da so nekoga imenovali v komisijo za predčasne volitve, potem pa je bil še imenovan v komisijo ob rednih volitvah. Ko smo dali ugovor, smo dobili pojasnilo od Državne volilne komisije, da nikjer ni zapisano v zakonu, da je to sporno ali ni sporno. Zame je vsekakor sporno, da nekdo, ki je "privilegiran", lahko dela dvakrat v komisiji. To anomalijo je potrebno vsekakor odpraviti.»

V podani pobudi pobudnik napačno navaja, da gre za »komisijo«, v resnici misli na »volilni odbor«, saj je namreč občinska volilna komisija ena, volilnih odborov pa je po eden na vsako volišče in še za predčasne volitve. Izvedba lokalnih volitev je v pristojnosti občine. Neposredna izvedba lokalnih volitev je zaupana volilnim organom, med katerimi ima najpomembnejšo vlogo občinska volilna komisija. Ministrstvo za javno upravo ves čas volilnega procesa ponuja strokovno pomoč vsem deležnikom, tako predsednikom in tajnikom občinskih volilnih komisij kot tudi zainteresirani javnosti (npr. političnim strankam, skupinam volivcev in posameznikom), v obliki tolmačenja zakonodaje. Po izvedenih in končanih volitvah se analizirajo ureditve v primerjavi s prejetimi strokovnimi vprašanji in sodno prakso. V letu 2017 se je volilna zakonodaja, ki ureja volitve v občinah, spremenila in dopolnila. Tako je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J), objavljen v Uradnem listu RS, št. 68/17, določil nekatere novosti in sicer stalen termin izvedbe glasovanja, ukinitve nekaterih volilnih organov in izenačitev nadomestil za delo članov volilnih odborov na lokalnih volitvah z državnimi. Določeno je, da bo prvi krog glasovanja za redne lokalne volitve vsako volilno leto tretjo nedeljo v novembru, drugi krog pa štirinajst dni po prvem. Sprejete spremembe so usklajene z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, tako da je skrajni rok za vlaganje kandidatur enak pričetku volilne kampanje, določbe glede volilne pravice tujcev pa so skladne z Zakonom o tujcih. Za lokalne volitve je namreč značilno, da imajo ob določenih pogojih volilno pravico tudi tujci.

Zadnje spremembe in dopolnitve volilne zakonodaje v občinah niso bistveno spreminjale vloge ali sestave občinske volilne komisije. Predlagatelj predpisa namreč v času javne razprave o spremembah in dopolnitvah ni prejel predloga, ki bi se nanašal na občinske volilne komisije, ki skrbijo za zakonitost rednih oziroma predčasni volitev. Tudi uveljavljen sistem, da volitve v občinske svete vodijo in izvajajo občinske volilne komisije, določene naloge pri izvedbi lokalnih volitev pa izvaja tudi Državna volilna komisija, se je izkazal kot učinkovit. Zakonodajalec je določil, da občinska volilna komisija torej skrbi za zakonitost volitev v občinski svet in svete krajevnih skupnosti; opravlja naloge vodenja in izvajanja volitev za župana, vse pa skladno z določbami Zakona o lokalnih volitvah. Komisijo sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki. Predsednik volilne komisije in njegov namestnik se imenujejo izmed sodnikov ali izmed drugih diplomiranih pravnikov. Ostali člani volilne komisije in njihovi namestniki se imenujejo po predlogih političnih strank, drugih organizacij občanov v občini ter občanov. Volilna komisija potrjuje posamične kandidature oziroma liste kandidatov in sestavlja sezname kandidatov oziroma list kandidatov; določa volišča; imenuje volilne odbore; ugotavlja rezultate glasovanja in razglasi, kateri člani občinskega sveta so izvoljeni ter daje poročila o izidu volitev;

opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami in opravlja druge naloge, ki jih določa volilna zakonodaja. Občinska volilna komisija ima tudi pristojnosti pri izvedbi referendumov v občini. Kot smo že pojasnili, sklep o imenovanju članov občinske volilne komisije sprejme občinski svet. Mandatna doba članov občinske volilne komisije je štiri leta. Če bo kateri od volilnih komisij v občini mandat potekel pred prvim rokom za razpis rednih lokalnih volitev (v letu 2018 je to 18. november), je treba izvesti postopek za imenovanje nove volilne komisije. Če mandat poteče kasneje, pa je treba izvesti postopek za imenovanja, ki so potrebna za popolnitev sestave zaradi predčasnega prenehanja mandata posameznega člana. Zakon o lokalnih volitvah v 4. členu določa, da se glede vprašanj, ki z njim niso posebej urejena, smiselno uporabljajo določbe Zakona o volitvah v državni zbor. Ker Zakon o lokalnih volitvah ne ureja problematike predlaganja članov volilne komisije za izvedbo rednih ali predčasnih volitev, je treba smiselno uporabiti Zakon o volitvah v državni zbor. Bolj pomembno je, da občine v okviru svojih pristojnosti in v času priprav na redne lokalne volitve preverijo in poskrbijo, da bodo volilni organi sposobni opraviti delo, ki jim ga predpisuje Zakon o lokalnih volitvah.

Zakon ne omejuje imenovanja posameznika v volilne odbore večkrat zaporedoma. Iz prakse je razumeti, da so izkušnje pri tako odgovornih in zapletenih nalogah prej prednost kot slabost. Pobudnik v svojem dopisu ni navedel konkretnjših razlogov, zakaj se mu to zdi sporno. »Privilegij« pa vsekakor to ni.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Mag. Jurij Mezek
sekretar

dr. Roman Lavtar
Vodja službe